

Kriebelbeestjes van dichtbij

Wriemelende pootjes, wurmende lijfjes en spoortjes van slijm horen allemaal bij het kleine leven in en op de aarde. Kevers, slakken, regenwormen, het zijn spannende beestjes om te bestuderen. Als kinderen dat doen, kan het hun houding tegenover de natuur voor hun verdere leven bepalen. Reden voor Veldwerk Nederland om er een educatieproject aan te wijden.

Stel je voor: een kinderdagverblijf met een terrarium waarin torren rondwandelen. Waar ze wroeten in de humus op zoek naar een lekker hapje. Zich verstoppen tussen de bladresten om een tukje te doen. Gangetjes graven in dood hout om iets eetbaars te vinden. Kinderen kunnen er eindeloos naar kijken.

'Kinderen hebben van nature een grote interesse voor kleine diertjes,' zegt Meike Bulten van Veldwerk Nederland. 'Een driejarige vindt het prachtig om naar een voortstappende pissebed te kijken en verbaast zich erover dat een slak zich op z'n kop kan voortbewegen. Die ontdekkingsdrift stimuleren wij met het project Kriebelbeestjes BHV. De afkorting staat voor "bekijken, houden, verzorgen". We gaan een boek maken waarin we uitleggen hoe dagverblijven en instellingen voor buitenschoolse opvang zelf kleine diertjes kunnen houden.'

Een goed voorbeeld zijn slakken. Die zijn makkelijk een week in een glazen bak te houden. 'Het is belangrijk dat er grote bladeren in de bak liggen waar ze zich onder kunnen verstoppen. Verder hoef je slakken voor die korte tijd alleen wat schijfjes komkommer te geven, die hebben ze nodig voor het vocht. En eventueel wat bladeren

van de hosta of klimop. Af en toe de plantenspuit erop, klaar. Dat is voldoende voor die korte periode. Daarna worden ze weer vrijgelaten.'

Regenworm vasthouden

De medewerkers van het dagverblijf gaan zelf op zoek naar de levende have. Bulten legt uit: 'In de buurt is altijd wel een bosje of stukje grond waar van alles leeft. Daar doe je dan iets van in een glazen bak. Bij andere organisaties is het mogelijk om een pakket te bestellen waarmee larven worden opgekweekt, bijvoorbeeld bij de Vlinderstichting. Zo'n project duurt veel langer. Ons idee is om korte tijd de natuurlijke omgeving van de diertjes voor het kind na te bootsen. Met

www.veldwerknederland.nl

Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds: € 15.000, waarvan € 2.500 uit het Wim Huijskens en Johanne Boon Fonds.

FOTO: S. VELDWERK NEDERLAND

'Getsie, bah, doodmaken!' versus 'Kijk eens wat mooi!'

opdrachten uit het boek kan de groepsleiding de betrokkenheid vergroten. Kinderen kunnen bijvoorbeeld een dagboekje bijhouden van alles wat er in de bak gebeurt. Voor kleintjes is het simpe-
ler, want heb je weleens een regenworm vastge-
houden? Dat is een bijzondere ervaring. Voor een
kind al helemaal.'

Dat kinderen het allemaal prachtig vinden, voor-
uit. Maar hoe zit dat bij de pedagogisch mede-
werkers? 'Niet iedereen is meteen dolenthousi-
ast,' bekent Bulten. 'Een goede voorbereiding is
nodig. En een positieve instelling, want kinderen
kopiëren gedrag. Als je een beestje ziet en roept:
"Getsie, bah, doodmaken!", geef je kinderen mee
dat diertjes vies zijn. Maar als je zegt: "Kijk eens
wat mooi!", is de beleving van het kind positief.
Dat beïnvloedt de manier waarop het de rest van
zijn leven naar de natuur kijkt. Het leert respect
te hebben voor levende wezens.'

Slakkenhotel

Veldwerk Nederland staat regelmatig op beurzen,
vaak met een slakkenhotel. Kinderen verdringen
zich voor het glas om de slakken te kunnen be-
kijken en stellen voortdurend vragen. Vooral de
vraag of ze thuis ook zo'n bak kunnen maken

heeft ertoe geleid dat Veldwerk Nederland het
project bedacht. Hoe richt je een terrarium in?
Hoe zorg je dat de dieren er geen hinder van on-
dervinden? De natuurlijke omgeving nabootsen
en de dieren kort in de bak houden, dus. Dan
kun je regenwormen, torretjes, slakken, spinnen,
pissebedden, allerlei kriebelbeestjes dicht bij kin-
deren brengen.

Al 25 jaar brengt Veldwerk Nederland door edu-
catie de natuur dichtbij. Eerst in het basisonder-
wijs, later ook in het voortgezet en beroepson-
derwijs, de kinderopvang en bij zorginstellingen.
Er werken 32 mensen en ook vrijwilligers zetten
zich vol enthousiasme in. Bulten: 'We laten ie-
dereen de natuur ontdekken. Daarvoor hebben
we al veel geslaagde projecten uitgevoerd, zoals
BSO de boer op en Groen is gras. Dit nieuwe pro-
ject Kriebelbeestjes BHV gaan we in Leeuwarden
eerst zelf met dagverblijven uitvoeren. Zo nodig
stellen we het bij en daarna kunnen dagverblij-
ven en ook scholen het bestellen.' En dan krie-
belen maar!

Ellen Segeren

Aanbieding voor donateurs

De Kriebelbeestjes Ontdekset

Deze set bestaat uit acht zoek-
kaarten waarop kriebelbeest-
jes voorkomen (Bodemdieren,
Spinnen, Libellen, Hommels,
Rupsen, Nachtvinders, Vlin-
ders, plus de kaart Muggen,
vliegen, bijen en wespen), in
combinatie met het Woudlo-
pers speurpakket. U kunt de
set voor € 16,50 (i.p.v. € 20,50)
bestellen bij Veldwerk Neder-
land. Telefonisch: 055 36 84
010, of via [www.veldwerkne-
derland.nl](http://www.veldwerkne-
derland.nl), klik op 'Webshop'
en 'Actiepagina' (excl. € 6,75
verzendkosten). U kunt de set
op kantoor tijden ook afhalen
bij Het Woldhuis 11, 7325 WN
Apeldoorn. Graag van tevoren
even bellen.